

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **22 Temmuz 2019**
Sayı: **13040**

17118

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. 18.07.2019

Deniz YAVUZ YILMAZ
Zonguldak Milletvekili

Özel tiyatrolar; devlet teşebbüsü olmayan, bulundukları şehirlerdeki tiyatro gönüllüleri veya profesyonellerce bir araya gelerek kurulan ve bilet fiyatları ile giderlerini karşılamak zorunda kalan sanat topluluklarıdır. Özel tiyatrolar, bilet dışında bulabilirlerse sponsorlarla ayakta kalmaya gayret etmektedirler ve pek çok konservatuar mezunu da Devlet Tiyatroları'nın yaklaşık dokuz yıldır herhangi bir kadro açmaması nedeniyle, geçimlerini ve sanatlarını bu yapılar üzerinden sürdürmektedirler.

Özel tiyatrolar, oyun maliyetleri nedeniyle ortalama 50 TL ve yukarı fiyatlara bilet satmak durumunda kalmakta bu nedenle de çok sayıda seyirciye ulaşamamakta, dolayısıyla yeterli gelir elde edememektedir. Oyuncular bu tiyatrolarda sahne başı 30 – 35 TL ödenek almakta, bu gelir ise pek çok oyuncunun geçimini imkânsız hale getirmektedir. Yüksek kabul edilen bu bilet fiyatları ile oyuncu ücretlerinin ödenmesi dışında dekor, kostüm, turne masrafları, bilet baskı maliyetleri, reklam maliyetleri, teknik ekipman kira ücretleri karşılanmaya çalışılmaktadır ve bu sebeple bilet fiyatlarında indirim sağlanamamaktadır.

Tüm bunların dışında özel tiyatroların büyük çoğunluğu, oyunlarını sunmak için salon kiralamak durumunda kalmaktadır.

Bu kapsamda özel tiyatroların teşvikler olarak turnelerini daha uygun bilet fiyatları ile yapmasının sağlanması medyada ve sanatseverlerce sık sık dile getirilmiş, hükümette bu eleştirilere cevaben 11. Cumhurbaşkanlığı Kalkınma Planı'nın 637.3 Sayılı Maddesi'nde (sf. 162) "Özel Tiyatrolara Verilecek Destekler Arttırılacaktır" ifadesi kullanılmıştır. Fakat bu ifadenin altı doldurulmamış; hangi tiyatrolara, nasıl ne zaman ve ne kadarlık destekler verileceği belirtilmemiştir.

Daha önce de özel tiyatrolara destek verileceği Bakanlık tarafından neredeyse her yıl beyan edilmiş; buna dayanarak, özel tiyatroların ödenek alabilmelerinin denetimi bahanesi ile sergilenen oyun metinlerine, oyun türlerine müdahale edilmiştir. Hayatta kalma savaşı veren pek çok özel tiyatro topluluğu, ödeneklerden faydalanabilmek ve ekonomik olarak ayakta kalabilmek için oyun seçimlerinde özgürlüğünü yitirmiş ve belirli kalıpların içinde sanat yapabilmek gayretine girişmiştir.

2018 teşvik programında açıkça teşvik verilecek tiyatroların hangileri olacağına, metin içeriklerine bakarak karar verileceği beyan edilmiş; bu kararı vermek için bir komisyon kurulmuş ve bu komisyondaki tiyatro kökenli üyelerin bir süre sonra komisyondan çıkartıldığı medya kanalları ile iddia edilmiştir. Bu da Devlet Tiyatroları'nın "İktidarın sesi" yapılmaya çalışılması eleştirilerinden sonra, özel tiyatroların da bu yola sokulduğu fikrinin yaygınlaşmasına sebep olmuştur. Oysaki her iktidarın kendi gerçekliği ile yüzleşmek, hatalarını düzeltmek, kendisini diri tutmak ve de toplumsal refahı – mutluluğu sağlamak için bağımsız bir sanata ihtiyacı vardır.

Tüm bunlara bağlı olarak aşağıdaki sorularımın tek tek olacak şekilde cevaplandırılmasını talep ediyorum.

1. 2019 yılı için Özel Tiyatrolara Teşvik kapsamında ne kadar bütçe ayrılmıştır? Teşvikler hangi parametrelere göre belirlenecek ve hangi kategorilere kaç TL şeklinde verilecektir?
2. 2019-2020 yılları için Özel Tiyatrolara verilecek teşviklerde, tiyatro topluluklarında aranan şartlar nelerdir?
3. Teşvik verilecek tiyatroların hangileri olacağı nasıl tespit edilecektir? Tespit için bir heyet kurulması planlanmakta mıdır? Heyette hangi meslek gruplarından kaç kişi olacağı planlanmıştır?
4. Devlet Tiyatroları'nda 2019 Haziran ayı içerisinde kadro alınacağı duyurusu yapılmasına rağmen, bu kadro alımı hangi sebeple ertelenmiş veya iptal edilmiştir?
5. Özel Tiyatroların teşvik alabilmesi için ne tür metinleri oynaması gerekmektedir? Teşvik kapsamında özel tiyatroların Devlet Tiyatroları sahnelerini ücretsiz kullanabilmesi ve vergilerden muhaf tutulması planlanmakta mıdır?
6. Ülkemizde Devlet Tiyatrosu Sahneleri olan fakat oyuncu kadrosu bulunmayan kaç il vardır, bu iller hangileridir? Bu illerde Devlet Tiyatroları önümüzdeki yıllarda da sadece turne ile oyun mu getirecektir yoksa şehirlere kadrolu veya sözleşmeli oyuncu alımı yapılacak mıdır?